

Gemeente
Woudenberg

Collegedadvies Eigen initiatief

Besluitenregistratie:		Postregistratienummer : 173303	
43	08	Datum inboeken :	
Openbaar	Ja	Internet	Nee
naar RAAD	Ja	OR	Nee
Communicatie	Ja	Europese regelgeving	Nee
via COMMISSIE	Ja Nee		
Anders:			

Onderwerp : Inning Eigen Bijdragen en besteding WTCG budget

Advies : In te stemmen met:

- 1) Aanpassen van het marginaal tarief bij CAK van 12,5% naar 10%
- 2) Mandateren van teamleider Sociaal Team voor het gemotiveerd nemen van een besluit tot (gedeeltelijke) ontheffing van de eigen bijdrage
- 3) Ook voor 2017 zorg te dragen voor de collectieve aanvullende zorgverzekering via Menzis voor de minima, daarvoor een contract aan te gaan voor de GarantVerzorgd 1, 2 en 3 met Menzis.
- 4) Toegang tot de collectieve aanvullende zorgverzekering te verruimen van 110% naar 120% van het geldende sociaal minimum inkomen.

Datum	Ambtenaar	Afdeling	Pho	Griffier	Afdelings- hoofd
20-10-2016	S. van Vliet	B&O	D.P. de Kruif		

Additioneel Advies	Paraaf:

	Conform advies	Bespreken	Datum	Opmerkingen
Burgemeester			31/10	
Wethouder			27/10	
Wethouder			1/11	
Secretaris			31/10	

Datum vergadering B&W:

Agendapunt:

Besluit:

Retour naar afdeling op:

01 NOV. 2016

Ter archivering aangeboden op:

Inleiding

Aanleiding

Sinds begin 2016 zijn er landelijk, regionaal en lokaal signalen binnen gekomen van mensen die de hoogte van de eigen bijdrage zoals vastgesteld door het CAK (Centraal Administratie Kantoor) voor maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo als probleem ervaren. In Woudenberg gaat het om circa 20 mensen waar dat van bekend is. Op regionaal niveau is nader onderzoek gedaan naar welke mensen dit betreft.

Wettelijke kaders

Het vragen van een eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen is niet nieuw. Ook onder de 'oude' Wmo was het gebruikelijk dat gemeenten een eigen bijdrage vragen voor het gebruik van de voorzieningen. Voor het vragen van een eigen bijdrage zijn wettelijke kaders gesteld.

Binnen die kaders hanteert de gemeente Woudenberg, gelijk aan de regiogemeenten het uitgangspunt dat zij de mogelijkheden voor het vragen van een eigen bijdrage maximaal benutten. Inwoners betalen naar inkomen, wat wettelijk is toegestaan binnen het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

- Met de komst van de nieuwe Wmo (2015) is een aantal taken van de AWBZ overgeheveld naar de gemeente, waaronder begeleiding groep (dagbesteding) en individuele begeleiding.
- De eigen bijdrage Wmo is verhoogd door het wegvallen van de Wtcg-korting van 33% (geldt voor alle Wmo-cliënten)
- De eigen bijdrage Wmo is verhoogd voor de producten individuele begeleiding en groepsbegeleiding (dagactiviteiten) door het vervallen van het overgangsrecht. Het overgangsrecht was tot 31 december 2015 in werking. Tijdens het overgangsrecht werd de eigen bijdrage berekend aan de hand van een tarief van €14,20 per eenheid. Na het overgangsrecht wordt de eigen bijdrage berekend aan de hand van het tarief waarvoor deze producten zijn ingekocht. Variërend van € 29, 50 per dagdeel dagbesteding tot € 72,76 per uur specialistische begeleiding.

Maatregelen Rijk

Op Prinsjesdag 2016 is al aangekondigd dat de eigen bijdragen voor Wmo-ondersteuning wordt verlaagd. Inmiddels ik ook bekend hoe de maatregel wordt ingericht. Het Rijk past de parameters aan op basis waarvan de eigen bijdrage door het CAK wordt geïnt. De maatregel komt met name ten gunste aan niet-pensioengerechtigde meerpersoonshuishoudens en is tevens goed nieuws voor minima. Onder deze groep bevinden zich volgens VWS ongeveer 12.000 eenverdieners met een chronisch zieke partner die niet kan werken^[2]. Om hen te compenseren betaalt deze groep tot de grens van een modaal inkomen (€ 35.000 verzamelinkomen) géén eigen bijdrage.

Collectieve aanvullende zorgverzekering

Sinds een aantal jaren heeft de gemeente in het kader van het minimabeleid een collectieve aanvullende zorgverzekering voor de minima (CAZ). Deze wordt door de gemeente afgesloten met Menzis. Voor 2016 heeft de gemeente een viertal contracten met Menzis afgesloten waarbij op de basisverzekering verschillende aanvullende verzekeringen zijn af te sluiten. De contracten zijn te onderscheiden in incasso middels de uitkering (borderel-betalingen) of via individuele incasso. Op de basisverzekering zijn drie verschillende aanvullende pakketten af te sluiten waarbij de GarantVerzorgd 3 de meest uitgebreide dekking geeft. Deze aanvullende verzekering geeft een vergoeding voor het verplicht eigen risico en kent voor sommige kosten een hogere vergoedingsgraad. Alle aanvullende verzekeringen kennen een vergoeding tot € 400 voor de eigen bijdrage welke wordt opgelegd via het CAK (Centraal Administratie Kantoor). Daarnaast zijn er nog verschillende aanvullende verzekeringen af te sluiten voor tandzorg.

Relatie Wtcg-middelen

Wanneer mensen gebruik maken van een Wmo voorziening is veelal sprake van een chronische ziekte of beperking. Het compenseren van de extra kosten die chronisch zieken en gehandicapten hebben ingevolge hun ziekte en handicap is sinds 2014 een taak van de gemeenten. Met het weggeven van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (WTCG) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) vervielen voor deze doelgroep een aantal vaste jaarlijkse vergoedingen die van rijkswege werden verstrekt. Tevens zijn voor deze groep de aftrekposten voor zorgkosten binnen de loonbelasting aanzienlijk versoberd. Vanaf 2016 is daar nog eens bij gekomen het vervallen van een aantal overgangsregelingen van voormalige AWBZ-voorzieningen die in 2015 onder de Wmo zijn komen te vallen. Dit heeft met name gevolgen voor mensen wiens eigen bijdrage zoals opgelegd door het CAK hoog is.

De gemeente Woudenberg heeft het afgelopen jaar het volgende gedaan voor de doelgroep:

- Een collectieve aanvullende zorgverzekering in samenwerking met Menzis opgezet voor de minima tot 110% van het voor hen geldende minimum. In 2016 is een speciale extra aanvullende verzekering opgesteld ter dekking van het verplicht eigen risico (GarantVerzorgd 3). Bij alle aanvullende verzekeringen is een compensatie van maximaal € 400 voor de eigen bijdrage van het CAK ondergebracht. Hiervoor zijn de ontvangen WTCG-middelen gebruikt die voor € 38.000 in 2016 op de begroting staan.
- Over 2015 is er een Wmo-regeling chronisch zieken en gehandicapten van kracht geweest waaruit de doelgroep € 130 vergoeding kon ontvangen. Daarvoor zijn de ontvangen WTCG-middelen 2015 gebruikt.

De GarantVerzorgd 3 is in 2016 door 8 mensen afgenomen. In 2015 hebben 208 mensen aanspraak gemaakt op de financiële vergoeding. Echter betrof dit een arbeidsintensieve regeling voor de uitvoering en werd daarmee (alleen) tegemoet gekomen aan de minima. In beide situaties is er sprake van een resterend budget.

Hoewel Menzis in eerste instantie liet weten voor 2017 alleen contracten aan te gaan waarop minimaal 25 polissen afgesloten moesten zijn, is zij daar bij het opstellen van de overeenkomsten op terug gekomen. Ook voor 2017 kan de GarantVerzorgd 3 worden voortgezet.

Centrale vraag

Op welke manier kunnen we de inning van de eigen bijdrage zo wijzigen dat zorgmijding wordt voorkomen, inwoners nog steeds betalen naar vermogen, de WTCG middelen optimaal worden benut en de collectieve aanvullende zorgverzekering (daarbij) beter wordt ingezet?

Beoogd resultaat (wat)

- Aanpassingen van de eigen bijdrage wat effect sorteert voor de gehele Wmo doelgroep.
- Doelmatige besteding van de voormalige WTCG middelen
- Minder zorgmijding als gevolg van de opgelegde eigen bijdrage
- Verhoging van het gebruik van de collectieve aanvullende zorgverzekering

Kader

- Wmo 2015
- Beleidsnota Sociaal Domein

Argumenten

Zorgmijding

Voor een aantal cliënten die dringend hulp nodig hebben, is de hoogte van de eigen bijdrage aanleiding om zorg niet te accepteren. Een regionale analyse van de meldingen over zorgmijding laat zien dat het om de volgende mensen gaat:

- Mensen met een minimuminkomen, die vanwege andere kosten de minimale eigen bijdrage niet kunnen betalen
- Mensen met schulden in combinatie met een hoger inkomen: zij betalen een hogere eigen bijdrage op basis van hun inkomen (schulden worden hier niet in meegenomen). Daarbij kan het zo zijn dat schuldhulp wordt geblokkeerd doordat de schulden blijven oplopen door het heffen van de eigen bijdrage.
- Mensen met een modaal tot hoog inkomen waarbij de bijdrage voor de begeleiding en/of dagbesteding niet meer in verhouding is. Dit zie je vaker bij plotselinge problematiek op jongere leeftijd (bijvoorbeeld Niet Aangeboren Hersenletsel). Bij deze groep stijgen ook plotseling andere zorgkosten (denk aan de eigen bijdrage voor de zorgverzekering) waardoor er een stapeling ontstaat.
- Mensen met een minimaal inzicht in hun ziektebeeld, maar wel met een normaal/midden inkomen. Zij weigeren hulp of zetten de hulp stop na de 1^e factuur, maar hebben de hulp wel nodig (geen eigen oplossing)
- Mensen die begeleiding krijgen van een zorgaanbieder (met indicatie) die eerst gegeven werd door het sociaal team. Als er langdurige zorg nodig is, wordt de zorg door het wijkteam overgedragen aan een zorgaanbieder. Voor de begeleiding door het wijkteam geldt geen eigen bijdrage, voor de begeleiding door de zorgaanbieder wel.
- Mensen die vanuit de oude situatie een eigen bijdrage betaalden en door de nieuwe regels ineens een hogere factuur betalen voor hun voorziening en de voorziening daarom willen inleveren.

Het staat iedereen vrij om af te zien van zorg, als de eigen bijdrage als te hoog wordt ervaren. In sommige gevallen, lukt het iemand om dan op een andere manier een oplossing te vinden.

Maatwerk bij escalatie

In sommige gevallen lukt het niet om op een andere manier dan via een maatwerkvoorziening een oplossing te vinden. Het afzien van de zorg kan leiden tot ongewenste situaties, bijvoorbeeld zoals:

- Op langere termijn meer en zwaardere zorg nodig is;
- Mantelzorgers extra worden belast en zelfs overbelast raken;
- Kans op crisis waardoor de veiligheid van de cliënt of zijn/haar omgeving in het geding komt en extra inzet van hulpdiensten nodig is.

Bij schuldenproblematiek hoeft er geen sprake te zijn van zorgmijding maar kan door het opleggen van een eigen bijdrage een schuldhulpverleningstraject worden geblokkeerd.

In die gevallen is het voor de medewerker van Loket de Kleine Schans en Sociaal Team wenselijk een uitzondering te kunnen maken in het opleggen van een eigen bijdrage. Hierdoor wordt het bieden van maatwerk mogelijk gemaakt. Dit vraagt wel om heldere kaders en werkprocessen om precedentwerking te voorkomen.

In artikel 3.8 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is reeds bepaald dat bij verordening kan worden bepaald dat een verlaging van de eigen bijdrage plaats kan vinden. In de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Woudenberg 2015 is bepaald dat het college bij nadere regeling kan bepalen voor welke groepen personen eventueel een korting op de eigen bijdrage van toepassing is.

Benutten WTCG middelen

De regelingen op basis van de WTCG middelen zijn in 2015 en 2016 onvoldoende benut. In 2015 bleek de regeling bijzonder arbeidsintensief en alleen toegankelijk voor de minima. Het budget werd niet volledig besteed. Ook in 2016 blijkt met de afname van het aangeboden pakket uit de WTCG middelen dat de doelgroep onvoldoende bereikt wordt.

Het verlagen van de eigen bijdrage met de overgekomen WTCG middelen als dekking hiervoor heeft een tegemoetkoming voor de gehele WTCG doelgroep tot gevolg. Hiermee worden de middelen optimaal benut voor het doel waarvoor ze naar de gemeenten zijn gekomen.

Aanpassing inkomensgrens, uurtarieven en minimabeleid bij CAK niet passend

Voor aanpassing van de inning bij CAK kan ook gedacht worden aan het verhogen van het startpunt voor de inkomensafhankelijke bijdrage. Op dit moment bedraagt deze voor een niet pensioengerechtigd eenpersoonshuishouden € 22.486,-. Verhoging van dit startpunt naar bijvoorbeeld € 30.000,- heeft tot gevolg dat tot € 30.000,- inwoners de minimale eigen bijdrage van € 17,50 per periode betalen (vanaf 1 jan 2017). Het neemt echter boven die grens de excessieve periodieke eigen bijdragen niet weg waardoor de EB alsnog als te hoog kan worden ervaren.

Aanpassing uurtarieven

In de Wmo monitor van CAK is terug te zien dat tot een inkomen van € 50.000,- inwoners vrijwel allemaal de maximale voor hen geldende eigen bijdrage betalen. De werkelijke kosten zijn hoger. De tarieven verlagen betekent niet automatisch dat zij op minder kosten dan de voor hen geldende maximale eigen bijdrage uitkomen.

Voeren minimabeleid via CAK

Het voeren van minimabeleid via het CAK maakt het mogelijk om inkomensgroepen geheel uit te sluiten van de betaling van een eigen bijdrage. Het hanteren van een minimabeleid moet worden gezien in samenhang met de lopende collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ). De verzekering die gemeente Woudenberg heeft afgesloten met Menzis vergoed immers al de eigen bijdrage tot een bedrag van € 400,- op jaarbasis. Het kwijtschelden van de eigen bijdrage voor minima die ook gebruik maken van de CAZ heeft voor hen geen effect. Voor de gemeente des te meer. Een aanvullende verzekering bij Menzis kost de gemeenten €84,- op jaarbasis per cliënt terwijl het kwijtschelden van de EB bij het CAK de gemeente €227,50 kost op jaarbasis per cliënt.

Daarentegen betekent het wel dat inwoners, die hun eigen bijdrage vergoed willen krijgen, moeten overstappen naar Menzis.

Voortzetten van contract met Menzis collectieve aanvullende zorgverzekering

In totaal zijn er 75 polissen afgesloten waarvan in zijn totaliteit 168 inwoners gebruik maken. Voor 2017 kunnen de contracten voor de GarantVerzorgd 1, 2 en 3 worden voortgezet. De financiële bijdrage voor deze contracten zullen nagenoeg gelijk blijven. Thans zijn de kosten zo'n € 11.500 op jaarbasis, welke worden gedekt vanuit het minima-beleid.

De toegang tot deze zorgverzekering is thans voor inwoners met een inkomen tot 110% van het voor hen geldende minimum. Gezien de vergoeding die deze verzekering geeft voor de eigen bijdrage van het CAK is verhoging van deze minimumgrens naar 120% te overwegen. Meer inwoners, die om reden van de eigen bijdrage zorg mijden, zijn dan in de gelegenheid om via deze verzekering die eigen bijdrage te compenseren en weer de zorg te ontvangen die zij nodig hebben. Met name ouderen met een klein pensioen krijgen daarmee toegang tot deze zorgverzekering.

De inzet wordt de deelname aan deze collectieve aanvullende zorgverzekering te vergroten zodat meer mensen zorg ontvangen die zij nodig hebben. Dit leidt tot extra kosten voor de gemeente maar levert mogelijk wel weer inkomsten op uit eigen bijdrage van het CAK van mensen die thans hun zorg hebben beëindigd.

Duurzaamheid

Het advies draagt bij aan duurzaamheid op People. Door middel van genoemde aanpassingen wordt verondersteld dat zorgmijding als gevolg van hoge eigen bijdrage wordt beperkt. Hierdoor kan worden verwacht dat burgers met behulp van de juiste zorg veilig en gezond kunnen participeren in de samenleving.

Daarnaast draagt het advies bij aan duurzaamheid op Profit. Dat burgers de zorg ontvangen die zij nodig hebben draagt bij aan het kunnen bestaan van de betrokken zorginstellingen.

Draagvlak

Intern heeft afstemming plaatsgevonden met de betrokken medewerkers van de uitvoering (Loket de Kleine Schans en Sociaal Team) in de vorm van meedenker.

De Adviesraad Sociaal Domein is voorafgaand aan het collegebesluit geïnformeerd. De Adviesraad heeft schriftelijk een advies uitgebracht.

Bij de totstandkoming is gebruik gemaakt van rapporten van Ieder(in) (netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte) en de Nationale Onbudsman.

Financiële consequenties

1. Aanpassing van marginaal tarief=> heeft een verlaging van inkomsten uit eigen bijdragen tot gevolg.
De daling door de maatregelen vanuit het Rijk bedraagt naar schatting €46.633,-
Compensatie voor deze daling vanuit het Rijk komt tot uiting in de decembercirculaire.
Een verlaging van het marginaal tarief van 12,5% naar 10% komt volgens de calculator van het CAK neer op een daling van **€24.141,-**
2. Verruiming van de toegang tot CAZ=> Kosten bedragen €12.180 bij 75% deelname op basis van de 140 mensen die nu € 50 aan eigen bijdrage betalen hetgeen is gebaseerd op 120% van het voor hen geldende minimum (volgens gegevens CAK) en kosten voor de gemeente per polis van € 116 per jaar.

Totale structurele kosten: €36.321,-

Dekking (deels) uit ander product binnen hetzelfde programma:

De dekking van de kosten komt uit product WTCG 666400

Dit heeft geen gevolgen voor de doelstellingen van dit product.

Aanpak/uitvoering

De diversiteit van de signalen over de eigen bijdrage in relatie tot het zorggebruik zijn divers. Met name de doelgroep boven het minimum lijkt moeite te hebben met de inning van de eigen bijdragen. Hiertoe wordt geadviseerd de volgende maatregelen te treffen:

- 1) Aanpassen van het marginaal tarief bij CAK van 12,5% naar 10%
Vanaf de gestelde inkomensgrens van €22.632,- bij een eenpersoons niet pensioengerechtigd huishouden betalen inwoners een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Dit wordt bepaald door middel van het marginale tarief. Dit percentage is bepalend voor de snelheid waarmee de eigen bijdrage toeneemt en hoe hoog deze uiteindelijk kan worden.

Het bijstellen van het marginaal tarief van 12,5% naar 10% heeft tot gevolg dat boven de inkomensgrens de eigen bijdragen minder hard stijgen en er in totaliteit minder aan eigen bijdrage wordt betaald.

- 2) Mogelijk maken van geheel of gedeeltelijk ontheffen van een eigen bijdrage

- Indien het schuldhulpverleningstraject wordt geblokkeerd doordat het heffen van de eigen bijdrage voor begeleiding vanuit de Wmo leidt tot olopende schulden
- Indien er sprake is van schulden waardoor men de eigen bijdrage niet kan betalen en hulp noodzakelijk is. Om te besluiten tot een verlaging van de eigen bijdrage is het een voorwaarde dat men deelneemt aan de gemeentelijke schuldhulpregeling.
- Het ontbreken van deze hulp leidt tot crises waardoor de veiligheid van de cliënt of zijn/haar omgeving in het geding komt en extra inzet van hulpdiensten nodig is.
- In het geval dat de veiligheid van kinderen in het geding is.

In dergelijke multiprobleem situaties is het van belang dat het Sociaal Team in staat wordt gesteld snel en adequaat te handelen. Daartoe wordt geadviseerd de teamleider van het Sociaal Team te mandateren voor het gemotiveerd nemen van een besluit tot gedeeltelijke of gehele ontheffing van een eigen bijdrage.

Voorgestelde werkwijze:

Indien er sprake is van bovengenoemde situatie vindt er een beoordeling plaats van het Sociaal Team/loket of overgegaan kan worden tot het besluit van ontheffing of vermindering van de verschuldigde eigen bijdrage. De beoordeling wordt ook voorgelegd aan een collega en uiteindelijk gecheckt door de manager van Loket de Kleine Schans/teamleider van het Sociaal team. De uitzonderingen worden gemeld bij de beleidsmedewerker Wmo en bij twijfel wordt gezamenlijk een besluit genomen. De beslissing wordt vastgelegd in het besluitformulier. Bij het besluit tot het niet heffen of verminderen van de eigen bijdrage wordt opdracht gegeven aan de zorgaanbieder om de zorgkosten niet op te voeren aan het CAK. Deze opdracht wordt ondertekend door de manager afdeling Dienstverlening.

Wanneer de cliënt een deel van de verschuldigde eigen bijdrage dient te betalen dan wordt dit samen met de hoogte van het bedrag vastgelegd in de beschikking.

Algemene afspraken

- Er wordt alleen besloten tot een verlaging van de eigen bijdrage Wmo indien er geen andere oplossingen mogelijk zijn.
 - Er wordt alleen besloten tot een verlaging van de eigen bijdrage Wmo voor het de periode, het percentage en de vorm van zorg die noodzakelijk is.
- 3) Toegang tot de collectieve aanvullende zorgverzekering te verruimen van 110% naar 120% van het voor betrokkene geldende minimum (de bijstandsnorm) en hiermee tegemoet te komen aan de minima in de kosten voor de eigen bijdrage aan het CAK. Uit de gegevens van het CAK blijkt dat circa 140 mensen een eigen bijdrage hebben tot €50,00 per periode (4 wk) die daarmee gebaseerd is op een inkomen tot 120% van het voor hen geldende minimum.
- Met Menzis zijn de onderhandelingen over de nieuwe contracten voor 2017 opgepakt. Middels het gericht aanschrijven van de inwoners die thans een uitkering in het kader van de Participatiewet ontvangen of een voorziening in het kader van de Wmo ontvangen zal aandacht aan de verruiming en de mogelijkheid van de vergoeding van € 400 eigen bijdrage CAK worden gegeven. Tevens zal ook nog breed in de Woudenberger aandacht worden gegeven aan deze verruiming.

wat	wanneer
Vaststelling college	25 oktober
Opstellen proces bij uitzonderingen heffen EB	Nov/dec
Wijzigingen doorvoeren bij CAK	December 2016
Aanpassen verordening en NR	1 ^e kwartaal 2017

Communicatie

In afstemming met communicatie wordt begin december een passend persbericht opgesteld over de wijzigingen. Gebruikelijke kanalen als twitter en de website worden benut.

Communicatie

Bijlage 1: Advies Inning Eigen Bijdragen en besteding WCTG-budget

Bijlage 2: Reactie advies Adviesraad Sociaal Domein

Bijlage 3: Eigen bijdrage calculator CAK

